

4.10.2024

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleje nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 136. cikkének (2) bekezdése alapján

Moldova orosz beavatkozással szembeni rezilienciájának megerősítéséről a közelgő elnökválasztás és az uniós integrációról szóló alkotmányos népszavazás előtt
(2024/2821(RSP))

Siegfried Mureşan, Andrzej Halicki, Michael Gahler, Sebastião Bugalho, David McAllister, Željana Zovko, Nicolás Pascual De La Parte, Isabel Wiseler-Lima, Antonio López-Istúriz White, Wouter Beke, Krzysztof Brejza, Daniel Caspary, Rasa Juknevičienė, Sandra Kalniete, Ondřej Kolář, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, Miriam Lexmann, Vangelis Meimarakis, Ana Miguel Pedro, Davor Ivo Stier, Michał Szczerba, Ingeborg Ter Laak, Matej Tonin, Milan Zver, Ioan-Rareş Bogdan, Daniel Buda, Gheorghe Falcă, Mircea-Gheorghe Hava, Dan-Ştefan Motreanu, Virgil-Daniel Popescu, Adina Vălean, Loránt Vincze, Iuliu Winkler
a PPE képviselőcsoport nevében

B10-0080/2024

Az Európai Parlament állásfoglalása Moldova orosz beavatkozással szembeni rezilienciájának megerősítéséről a közelgő elnökválasztás és az uniós integrációról szóló alkotmányos népszavazás előtt (2024/2821(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Moldovai Köztársaságról szóló legutóbbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel az egyrészt az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség és tagállamai, másrészt a Moldovai Köztársaság közötti, a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térséget is magában foglaló társulási megállapodásra¹,
 - tekintettel a Moldovai Köztársaság 2022. március 3-i, uniós tagság iránti kérelmére, valamint arra, hogy ezt követően az Európai Tanács 2022. június 23-án tagjelölti státuszt adott az országnak a Bizottság pozitív értékelése alapján és a Parlament által kifejtett álláspontokkal összhangban,
 - tekintettel a Moldova uniós csatlakozásáról szóló, 2024 júniusában tartott első kormányközi konferencia összehívására,
 - tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2. és 49. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a Moldovai Köztársaság 2024. október 20-án elnökválasztást és az uniós integrációról alkotmányos népszavazást tart;
- B. mivel az Oroszországi Föderáció provokációt, dezinformációt, politikai pártoknak nyújtott illegális finanszírozást, kibertámadásokat és más hibrid eszközöket vet be a Moldovai Köztársaság stabilitásának, szuverenitásának, alkotmányos rendjének és demokratikus intézményeinek aláásására; mivel Oroszország Moldovában folytatott felforgató tevékenységei a moldovai nép által választott európai út iránti lakossági támogatás aláásására és a destabilizáció előmozdítására irányulnak;
- C. mivel 2023-ban az EU szankciókat vezetett be kulcsfontosságú moldovai oligarchákkal és oroszbarát szimpatizánsokkal, például Ilan Șorral, Vlagyimir Plahotnyukkal, Igor Ceaiával, Gheorghe Cavaliuc-kal és Marina Tauberrel szemben a Moldovai Köztársaság szuverenitásának és függetlenségének destabilizálására, aláásására vagy fenyegetésére irányuló cselekményekért felelős személyekkel szemben nemrégiben létrehozott szankciórendszer alapján;
- D. mivel 2024 júniusában az Egyesült Államok az Egyesült Királysággal és Kanadával együtt rávilágított Oroszország arra irányuló erőfeszítéseire, hogy felforgató tevékenységekben vegyen részt és beavatkozzon a moldovai köztársaságbeli

¹ HL L 260., 2014.8.30., 4. o.

választásokba;

- E. mivel 2024 szeptemberében az Egyesült Államok megnevezett három szervezetet és két személyt, akik részt vettek Oroszország külföldön végrehajtott destabilizáló intézkedéseiben, kiemelve az állami finanszírozású RT, korábban Russia Today fedett képességeit; mivel az Egyesült Államok feltárta, hogy az RT a médiatevékenységeken túl aktívan részt vesz kibertevékenységekben, leplezett befolyásgyakorlásban, katonai beszerzésekben, információs hadviselésben több régióban, valamint a moldovai választási folyamatokba való beavatkozásra irányuló erőfeszítésekben, továbbá közvetlenül támogatja Ilan Shor, szökésben lévő moldovai oligarchát, és együttműködik az orosz hírszerzéssel annak érdekében, hogy befolyásolja Moldova 2024. októberi elnökválasztásának és az uniós csatlakozásról szóló alkotmányos népszavazásnak az eredményét;
- F. mivel a Moldovai Köztársaság lépéseket tett az orosz beavatkozás elleni küzdelem érdekében, többek között oroszbarát politikai pártok betiltásával, az oligarchák szankcionálásával, a dezinformációt terjesztő médiaorgánumok felfüggesztésével és a vámellenőrzések fokozásával;
- G. mivel mindezen destabilizációs kísérletek ellenére a moldovai nép és a moldovai vezetés továbbra is eltökélten követi az ország által választott Európa-párti utat;
- H. mivel 2022. március 3-án a Moldovai Köztársaság uniós tagság iránti kérelmet nyújtott be, és a Bizottság 2022. június 17-én előterjesztette az Ukrajna, Grúzia és Moldova által benyújtott kérelmekről szóló véleményét; mivel Moldova 2022. június 23-án megkapta az uniós tagjelölt ország státuszt; mivel a Bizottság a 2023. évi bővítési csomagról szóló, 2023. november 8-án előterjesztett jelentésében kilenc lépést vázolt fel Moldova számára, és javasolta a csatlakozási tárgyalások megkezdését, feltéve, hogy az igazságszolgáltatás, a korrupció elleni küzdelem és az oligarcha-rendszer felszámolása terén még hátralévő reformok megvalósulnak; mivel az Európai Tanács 2023. december 14-én úgy határozott, hogy megkezdi a csatlakozási tárgyalásokat, és 2024. június 25-én sor került az e tárgyalásokat hivatalosan elindító első kormányközi konferenciára; mivel az uniós csatlakozás továbbra is érdemeken alapuló folyamat, amely megköveteli az uniós tagság kritériumainak teljesítését;
- I. mivel a moldovai kormány nagyratörő politikai, igazságügyi és intézményi reformfolyamatot folytat; mivel a háború Ukrajnára gyakorolt drámai hatásai ellenére a Moldovai Köztársaságnak sikerült jelentősen megszilárdítania demokráciáját és fenntartania a reformfolyamatot; mivel az ország demokratikus rendszerének javulása tükröződött a különböző nemzetközi mutatók terén elért előrelépésekben;
- J. mivel 2023. április 24-én az EU a közös biztonság- és védelempolitika keretében létrehozta a moldovai partnerségi missziót azzal a céllal, hogy fokozza a biztonsági ágazat rezilienciáját a válságkezelés, a hibrid fenyegetések, valamint az információk külföldről való manipulálása és a külföldi beavatkozás elleni küzdelem terén;
- K. mivel 2024. május 21-én Moldova lett az első olyan ország, amely biztonsági és védelmi partnerségi megállapodást írt alá az EU-val, ami hozzá fog járulni az EU és Moldova közötti biztonság- és védelempolitikai együttműködés megerősítéséhez;

1. megerősíti elkötelezettségét a Moldovai Köztársaság jövőbeli uniós tagsága mellett, és elismeri, hogy az országnak az EU-ban van a helye; úgy véli, hogy az ország uniós tagsága geostratégiai befektetést jelentene egy egységes és erős Európába;
2. felhívja a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel a kétoldalú átvilágítási folyamat befejezését, ami lehetővé teszi a jövőbeli kormányközi konferenciák gyors megszervezését és az I. témakör (Alapkérdések) keretében folytatott tárgyalások mielőbbi megkezdését;
3. elítéli az Oroszországi Föderáció, annak intézményei és helyettesítő erői által alkalmazott egyre növekvő rosszindulatú tevékenységeket, beavatkozást és hibrid hadviselést, amelyek célja a Moldovai Köztársaság demokratikus választási folyamatának, stabilitásának és szuverenitásának aláásása és felforgatása az elnökválasztás és az uniós integrációról szóló alkotmányos népszavazás előtt;
4. ismételten felszólítja az orosz hatóságokat, hogy tartsák tiszteletben a Moldovai Köztársaság függetlenségét, szuverenitását és területi integritását, és hagyjanak fel az ország destabilizálására, valamint alkotmányos rendjének és demokratikus intézményeinek aláásására irányuló provokációkkal és kísérletekkel;
5. felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy biztosítsanak minden szükséges segítséget a Moldovai Köztársaság számára intézményi mechanizmusainak és a hibrid fenyegetésekre való reagálási képességének, valamint a szándékos félretájékoztatás és a kibertámadások elleni fellépési képességének megerősítéséhez; hangsúlyozza az EU moldovai köztársaságbeli partnerségi missziójának fontosságát Moldova biztonsági ágazata rezilienciájának megerősítésében a válságkezelés és a hibrid fenyegetések területén, beleértve a kiberbiztonságot, valamint az információk külföldről való manipulálása és a külföldi beavatkozás elleni küzdelmet, és felszólít megbízatásának meghosszabbítására;
6. ösztönzi az EU-t és tagállamait, hogy aktívan támogassák Moldovát a dezinformáció, a hibrid fenyegetések, a kibertámadások és a sokrétű orosz beavatkozás elleni küzdelemben; hangsúlyozza, hogy különösen fontos fellépni az ellen, hogy Oroszország meghamisítsa a történelmet és azt eszközként használja fel, amellyel nyomatékosítja rosszindulatú beavatkozását a Moldovai Köztársaságban, és amelyet az Ukrajna elleni agressziós háborújának és a más államok elleni további agresszióval való fenyegetésének igazolására használ fel; úgy véli, hogy ennek magában kell foglalnia a Moldovai Köztársaság dezinformáció elleni küzdelemre szolgáló kapacitásának növelését, kiberbiztonsági infrastruktúrájának megerősítését és a külföldi rosszindulatú befolyással szembeni ellenálló képesség javítását, biztonságos és demokratikus környezetet biztosítva; felszólít a stratégiai kommunikációval és a dezinformáció elleni küzdelemmel foglalkozó moldovai központnak nyújtott támogatás növelésére;
7. felhívja az EU-t és a hasonlóan gondolkodó államokat, hogy szorosan kövessék nyomon a moldovai választási folyamatba való orosz beavatkozást, és álljanak készen a meglévő szankciórendszerek alkalmazására azon személyekkel és szervezetekkel szemben, akik aktívan részt vesznek a politikai környezet aláásásában és destabilizálásában, dezinformáció terjesztésében és a káoszeltetésben;
8. hangsúlyozza az ország reformfolyamata folytatásának fontosságát, nemcsak az uniós tagságra irányuló politikai célkitűzés elérése érdekében, hanem mindenekelőtt az ország

valamennyi társadalmi rétege életszínvonalának kézzelfogható javítása érdekében; üdvözli a Moldovai Köztársaság európai integrációjának széles körű támogatását;

9. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy növeljék a Moldovai Köztársaság számára biztosított pénzügyi és technikai segítségnyújtást az ország gyors és hatékony uniós integrációjának megkönnyítése érdekében; azt ajánlja, hogy hozzanak létre szilárd és rugalmas, Moldova sajátos igényeihez igazított eszközöket az ország előtt álló gazdasági és strukturális kihívások hatékony kezelése érdekében, biztosítva, hogy Moldova reziliens maradjon és képes legyen végrehajtani a szükséges reformokat az uniós csatlakozás felé vezető úton, valamint biztosítva, hogy az ország megfelelő finanszírozásban részesüljön; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy vonja be a Moldovai Köztársaságot az Előcsatlakozási Támogatási Eszközbe, és a következő többéves pénzügyi keretre (2028–2034) vonatkozó javaslatában részesítse előnyben a tagjelölt országok finanszírozását, biztosítva az uniós tagság felé vezető utat;
10. kéri, hogy fogadjanak el új növekedési tervet a Moldovai Köztársaság számára annak érdekében, hogy megfelelően finanszírozzák és támogassák Moldovát az EU-val való gazdasági konvergencia elérésében; úgy véli, hogy ennek a tervnek az infrastruktúrába, a humán tőkébe, valamint a digitális és zöld átállásba történő beruházásokat kell finanszíroznia, elősegítve a fenntartható gazdasági növekedést;
11. megismétli felhívását, amelyben innovatív, kiegészítő jellegű és rugalmas kölcsönhatást szorgalmaz a társulási megállapodás végrehajtása és a csatlakozási tárgyalási folyamat között, amely lehetővé teszi a Moldovai Köztársaság fokozatos integrációját az EU egységes piacába egy kiemelt cselekvési terv és az idevágó ágazati programok alapján, valamint hozzáférést biztosít a megfelelő uniós forrásokhoz, lehetővé téve a moldovai polgárok számára, hogy már a folyamat során is élvezzék a csatlakozás előnyeit, ne csak annak lezárásakor;
12. támogatja az Európai Békekeretből származó pénzügyi támogatás növelését Moldova védelmi képességeinek további javítása érdekében, különös tekintettel a légvédelmi rendszerekre, a mobilitásra és a közlekedésre, a vezetésre és irányításra, az elektronikus hadviselésre és a logisztikára;
13. üdvözli a moldovai hatóságok arra irányuló jelentős erőfeszítéseit, hogy előbbre vigyék a reformprogramot az uniós tagság felé vezető úton; elismerését fejezi ki a Moldovai Köztársaság által az igazságügyi ágazat reformja terén elért eredményekért, különösen a Moldova csatlakozási kérelmével kapcsolatos bizottsági ajánlások végrehajtásával összefüggésben; arra bátorítja a moldovai kormányt, hogy az EU és a Velencei Bizottság ajánlásaival összhangban továbbra is dolgozzon együtt valamennyi érdekelt féllel egy fenntartható és átfogó igazságügyi és korrupcióellenes reform megvalósításán; hangsúlyozza, hogy teljes prioritást élvez a jogállamiság megerősítése, amelynek a fontossága jelentősen megnőtt az uniós csatlakozási folyamatban, és továbbra is az uniós tagság egyik legfontosabb feltétele annak biztosítása érdekében, hogy az EU bővítése ne gyengítse, hanem erősítse az EU-t és egységes piacát;
14. ösztönzi a Bizottságot, hogy segítse a Moldovai Köztársaságot energiabiztonságának erősítésében, a szomszédos országokkal való új villamosenergia-összeköttetések kiépítésének támogatása révén; felhívja a Bizottságot, hogy álljon készen arra, hogy

energiaválság esetén sürgősségi segínyt nyújtson a fűtési szezon előtt és alatt; felszólítja az EU-t, hogy támogassa az energiahatékonysággal és a megújuló energiával kapcsolatos projekteket, amelyek tiszta és fenntartható módon diverzifikálhatják Moldova energiaellátását;

15. elismerését fejezi ki amiatt, hogy Moldova csatlakozott az olyan uniós programokhoz, mint „az EU az egészségért”, a Vám program, a Horizont Európa, a LIFE, a FISCALIS, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, az Egységes piac program, a Digitális Európa, a Kreatív Európa, az uniós polgári védelmi mechanizmus, az egészségügyi ellenintézkedésekre vonatkozó közös közbeszerzési megállapodás, a foglalkoztatás és a szociális innováció programja, az Interreg NEXT Fekete-tenger medencéje programja (2021–2027), az Interreg Duna-régió programja (2021–2027), az Interreg NEXT Románia–Moldovai Köztársaság programja (2021–2027) és az Erasmus+; támogatja Moldovának a belföldi díjszabás szerinti barangolásra vonatkozó kezdeményezésbe való bevonását;
16. felszólítja a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy javítsák az EU-val kapcsolatos stratégiai kommunikációt a Moldovai Köztársaságban; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy továbbra is támogassák a médiaműveltséget és a média függetlenségét a Moldovai Köztársaságban, valamint támogassák az ország kritikus infrastruktúrájának digitális megerősítését és az orosz eredetű információs és kommunikációs technológiai rendszerek cseréjét;
17. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Moldovai Köztársaság kormányának és parlamentjének, az Oroszországi Föderációnak, az Egyesült Nemzetek Szövetségének, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek, valamint az Európa Tanácsnak.